

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 185/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. mája 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Koleničovou, Paulínska 20, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 247/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom

Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 247/2014 (ďalej len „namietané konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ namieta neprimeranú dĺžku označeného konania bez jeho zavinenia v trvaní takmer štyroch rokov.

Sťažovateľ uviedol, že „v uvedenom konaní so zreteľom na všetky skutočnosti nado všetku pochybnosť došlo opakovane k prietahom, ktoré hrubým spôsobom zasahujú do objektívnych práv sťažovateľa, spočívajúcich v prerokovaní veci bez zbytočných prietahov. V neposlednom rade si dovoľujem poukázať na fakt, že sťažovateľ je vo veku 67 rokov a v zmysle právneho poriadku SR ide o chránenú osobu. Celé toto konanie pôsobí na sťažovateľa veľmi zle najmä po psychickej stránke a bol by rád keby už súd spravodlivo a najmä bez prietahov rozhodol. Uvedené opakované prietahy nepodporujú sťažovateľovu dôveru v slovenskú justíciu, konkrétne v spravodlivé, nestranné a bezprietahové konanie Okresného súdu Rimavská Sobota. Tobôž keď sa opakovane potvrdilo Krajským súdom v Banskej Bystrici, že v konaní opakovane dochádza k prietahom v konaní.

Podľa názoru sťažovateľa nie je prípustné odôvodnenie, že postup súdu je ovplyvnený objektívnymi okolnosťami, t.j. počtom a skladbou vecí pridelených senátu na prejednanie a prednostným vybavením vecí, ktoré sa vybavujú priebežne podľa poradia, v akom boli predložené. Otázky vnútornej organizácie súdu, vyťaženosť súdov, systém prideľovania vecí a celkový mechanizmus fungovania súdu nemôže byť účastníkovi konania na ťarchu.

Upriamujeme pozornosť na skutočnosť, že Okresný súd Rimavská Sobota i napriek deklarovánu záveru o prietahoch v konaní Krajským súdom Banská Bystrica zo dňa 25.01.2017 a zo dňa 27.02.2018 doposiaľ vo veci nerozhodol ani nevykonal efektívny úkon. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ v súčasnosti nemôže s prihliadnutím na všetky okolnosti a nado všetku pochybnosť vyhodnotiť, či preukázané prietahy v súdnom konaní (ne)budú aj naďalej pretrvávajúť a už vôbec nemožno, zohľadňujúc množstvo pridelených vecí zákonnému sudcovi, odhadnúť, za aký čas dospeje súd k rozhodnutiu vo veci samej. Sťažovateľ má dôvodné obavy, že v prietahoch bude súd aj naďalej pokračovať.“.

3. Sťažovateľ v petite navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jeho v bode 1 označeného základného práva postupom okresného súdu v namietanom konaní, prikáže okresnému súdu, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sťažovateľ zároveň žiada o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 4 500 € a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 340,44 €.

II.

4. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

9. Ústavný súd je štátny orgán (nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti) a v súlade s čl. 2 ods. 2 ústavy môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ústavný súd sa preto musí dôsledne riadiť vymedzením svojich právomocí vyplývajúcich z čl. 125 a nasledujúcich ústavy a ďalej konkretizovaných v zákone o ústavnom súde a pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde môže prijať na ďalšie konanie iba také podanie, ktoré spĺňa všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu ustanovené týmto zákonom. Poskytnutie ochrany ústavnosti ústavným súdom však predpokladá splnenie všetkých ústavných a zákonných predpokladov a podmienok konania pred ústavným súdom vrátane splnenia zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti (m. m. III. ÚS 663/2014).

10. Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

Podľa § 125 ods. 1 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

11. „Zákon *expressis verbis* vyžaduje, aby bolo splnomocnenie udelené písomne. Vzhľadom na význam a procesné účinky zastúpenia je táto formálna požiadavka opodstatnená. Z hľadiska písomnej formy môže mať splnomocnenie listinnú alebo elektronickú podobu (§ 125 ods. 1 CSP). Na elektronickú podobu písomného splnomocnenia sa analogicky aplikujú pravidlá pre elektronickú podobu podaní vo veci samej v zmysle § 125 ods. 2 CSP.

... Keďže ide o právny úkon v písomnej forme, je zákonnou náležitosťou vlastnoručný podpis splnomocniteľa (§ 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka), prípadne zaručený elektronický podpis v prípade splnomocnenia v elektronickej podobe (§ 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka).“ (doc. JUDr. Marek Števček, PhD. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. 1516 s.).

12. Ústavnému súdu bolo splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa právnou zástupkyňou doručené v elektronickej forme. Z oznámenia o výsledku overenia elektronických podpisov podania ePodateľňou ústavného súdu (ďalej len „oznámenie“) vyplýva, že v prípade splnomocnenia bol výsledok overenia elektronického podpisu neplatný. O tejto skutočnosti bola právna zástupkyňa informovaná v oznámení, ktoré jej bolo odoslané 27. apríla 2018. V lehote desiatich dní však právna zástupkyňa sťažovateľa ústavnému súdu nedoručila splnomocnenie v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu v zmysle § 125 ods. 2 CSP v spojení s § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde.

13. Ústavný súd považuje teda za preukázané, že splnomocnenie nebolo autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom, a preto konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa nespĺňa zákonom predpísané náležitosti.

14. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že nedostatok v zákonom predpísaných náležitostiach, aký vyplýva z podania sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Z publikovanej judikatúry jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr.

IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“

15. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelým patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokát).

16. Ústavný súd nevyzýval na odstránenie nedostatkov sťažnosti primerane aplikujúc § 160 ods. 3 písm. b) CSP a § 125 ods. 2 CSP v spojení s § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde.

17. Uvedený nedostatok zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti sťažovateľa bol dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

18. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

19. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej (res iudicata) v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sťažovateľ v tejto veci predložil ústavnému súdu novú sťažnosť, ktorá bude spĺňať všetky zákonom predpísané náležitosti vrátane právne perfektnej formy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2018